

Ramverk för nationella grunddata – bilaga process utveckla och förvalta nationella grunddata

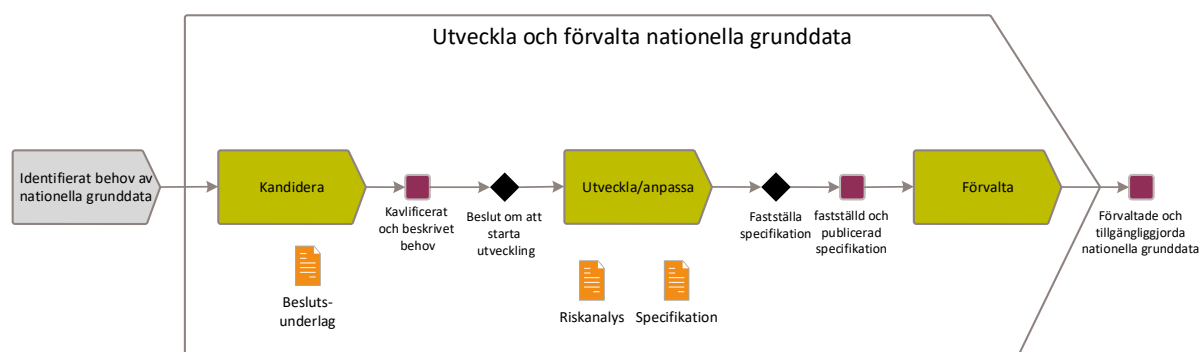
Version 1.1

2025-09-12

Diarienummer 2025-06890

	Utveckla och förvalta nationella grunddata
Syfte:	Syftet med processen är att beskriva hur nationella grunddata beslutas och förvaltas
Input/Trigger:	Identifierat behov av nationella grunddata
Output:	Förvaltade och tillgängliggjorda nationella grunddata
Nytta/Effekt:	Likartat arbetssätt mellan grunddatadomänerna. Enklare för användare att hitta, förstå och använda nationella grunddata. Bättre förutsättningar för existerande och nya digitala tjänster. Ökad kvalitet på data.
Aktörer:	Grunddatadomänansvarig, grunddataproducent

Processmodell

Kandidera

Syftet med delprocessen är att ha ett strukturerat och systematiskt sätt att ta hand om uppkomna behov av nationella grunddata.

Start: Identifierat behov av nationella grunddata (internt eller inkommer externt)

Slut: Ett kvalificerat och beskrivet behov av utveckling av datamängd(er) samt beslut om prioritering och påbörja anpassning utveckling

För att klassificera kandidater till nationella grunddata behöver följande steg genomföras:

- Dokumentera inkomna behov.
- Bedöm juridiska förutsättningar.
- Gör en bedömning av datamängdens informationssäkerhetsbehov med utgångspunkt från tidigare gjord informationsklassning (t ex aggregering, risker vid nationell delning).
- Beskriv och analysera behov av datamängder och identifiera intressenter.

- Identifiera användargrupper och samhällsprocesser som använder eller har behov av datamängderna och beskriv nyttor.
- Identifiera producent(er) för datamängderna och beskriv nuläge för efterfrågade datamängder på en övergripande nivå.
- Analysera och beskriv realiserbarhet, förvaltningsbarhet, nytta och kostnad för att tillgängliggöra datamängderna som nationella grunddata.
- Identifiera utvecklingsbehov genom gap-analys.
- Ta beslut om prioritering och påbörja anpassning/utveckling.

Utveckla/anpassa

Delprocessen syftar till att beskriva vilka aktiviteter som genomförs för att utveckla eller anpassa nationella grunddata. Ansvarig för aktiviteterna är av grunddatadomänansvarig utsedd aktör.

Start: Beslut om att utveckla/anpassa nationella grunddata baserat på genomförd prioritering

Slut: En framtagen plan för implementering, en resurssäkrad, fastställd och publicerad modell och specifikation för nationella grunddata, datamängden är tillgängliggjord som nationella grunddata.

För att utveckla/anpassa nationella grunddata behöver följande steg genomföras:

- Beskriv uppdraget och tillsätt resurser med relevant kunskap om datamängden. Uppdraget ska innehålla en plan för fortsatt arbete och ansvarig aktör för att leda arbetet ska vara utsedd.
- Ta fram informationsmodeller och specifikation enligt ramverk för nationella grunddata och i förekommande fall domänspecifikt ramverk.
- Förankra/kommunicera specifikation och informationsmodell.
- Testa specifikation och informationsmodell.
- Gör erforderliga informationssäkerhetsprövningar vidta åtgärder.
- Fastställ informationsmodell och specifikation.
- Publicera informationsmodell och specifikation på Sveriges dataportal.
- Tillgängliggör och implementera nationella grunddata enligt framtagen plan.
- Utred arkivbildningsansvar och ta fram enhetliga riktlinjer om bevarande och gallring för olika datamängder.
- Lyft frågor/förslag på förändringar till det domänspecifika eller nationella ramverket om saker dyker upp som inte är tillgodosedda i nuvarande versioner av ramverken.

Förvalta

Delprocessen syftar till att beskriva aktiviteter som genomförs vid förvaltning av nationella grunddata (inklusive informationsmodell och specifikation) Processansvarig är grunddatadomänansvarig, som kan delegera enligt överenskommelser till andra myndigheter (t.ex. till modell och specifikationsansvarig) samt grunddataproducenter.

Aktiviteterna avser

- Genomför ordinarie förvaltning hos grunddataproducent.

- Uppdatera riskanalys, modeller och specifikationer vid behov.
- Informera grunddataproducenter om uppkomna behov.
- Verka för att grunddataproducenter följer ramverk, specifikationer och modeller.
- Delta i domänens ordinarie forum för att säkra fortsatt interoperabilitet.